

Evropski pokret
Srbija

EVROPSKI POKRET U SRBIJI - FORUM ZA MEĐUNARODNJE ODNOSI

Okrugli sto Haški tribunal i Jugoslavija - izazovi saradnje

Beograd, SAVA Centar, 13. jun 2002. godine

Program

9.30 - 10.00

Registracija učesnika

10,00 - 10.15

Pozdravna reč

Predsedavajući: **Dušan Simić**, predsednik *Foruma za međunarodne odnose*
Goran Svilanović, savezni ministar inostranih poslova, predsedavajući Komiteta za saradnju sa Haškim tribunalom

10.15 - 11.45

I Sesija: Dileme tužilaštva Haškog tribunala

Moderator: **Živorad Kovačević**, predsednik *Evropskog pokreta u Srbiji*

Graham Blewitt, zamenik glavnog tužioca Haškog tribunala
Dr **Momčilo Grubač**, predsednik Saveznog ustavnog suda

11,45 - 12,15

Pauza za kafu

12.15 - 13.45

II Sesija: Uloga sudskih veća Haškog tribunala

Moderator: Dr **Ljubivoje Aćimović**, član *Foruma za međunarodne odnose*

Almiro Rodrigues, bivši sudija Haškog tribunala
Dr **Milan Šahović**, profesor međunarodnog prava

13.45 - 15.15

Ručak

15.15 - 16.45

III Sesija: Odbrana optuženih

Moderator: **Ljubiša Sekulić**, član *Foruma za međunarodne odnose*

Prof. dr **Vojin Dimitrijević**, profesor međunarodnog prava, direktor Beogradskog centra za ljudska prava
Dr **Ivan Janković**, advokat, direktor Centra za antiratnu akciju

16.45 - 17.00

Završna sednica

Napomena: Govornici će imati na raspolaganju 20 minuta za svoje izlaganje a ostatak vremena je otvoren za pitanja i diskusije članova Foruma i pozvanih gostiju.

Izveštaj sa okruglog stola „Haški tribunal i Jugoslavija - izazovi saradnje“

Forum za međunarodne odnose, Evropskog pokreta u Srbiji, u četvrtak 13. juna 2002. godine sa početkom u 9,30 časova u Sava Centru organizovao je Okrugli sto "Haški tribunal i Jugoslavija - Izazovi saradnje".

Na Okruglom stolu učestvovali su :

Graham Blewitt - zamenik glavnog tužioca Tribunala i

Almiro Rodrigues - sudija Haškog tribunala

Sa naše strane kao panelisti učestvovali su :

Dr **Momčilo Grubač** - vršilac dužnosti predsednika Ustavnog suda Jugoslavije;

Dr **Milan Šahović** - profesor međunarodnog prava i

Dr **Vojin Dimitrijević** - profesor međunarodnog prava.

Skup je pozdravio savezni ministar za inostrane poslove i predsednik Komiteta za saradnju sa Haškim tribunalom **Goran Svilanović**.

Pored članova Foruma, koji okuplja niz uglednih ličnosti, uključujući dva bivša ministra inostranih poslova, dvadesetak bivših i sadašnjih ambasadora, nekoliko članova savezne i republičke vlade, na Okruglom stolu kao gosti učestvovali su i su mnogi istaknuti predstavnici javnog života.

Okrugli sto radio je u tri sesije na kojima su uvodničari i učesnici u debati razmotriti delatnost tri strane u haškom procesu - tužilaštva, sudskih veća i odbrane.

Dušan Simić

Predsednik *Foruma za međunarodne odnose*

Izveštaji štampe sa okruglog stola "Haški tribunal i Jugoslavija - izazovi saradnje"

Nacional (Beograd) 14. jun 2002.:

Rodrigues: Hag postao pošteniji i ekspeditivniji

BEOGRAD - Bivši sudija Haškog tribunala Almiro Rodrigues ocenio je juče u Beogradu da je taj sud "mnogo napredovao" u organizovanju "fer i ekspeditivnih" suđenja.

Rodrigues je na okruglom stolu "Haški tribunal i Jugoslavija - izazovi saradnje" koji je organizovao Forum za međunarodne odnose Evropskog pokreta, rekao da je u vreme kada je bio sudija, Tribunal u Srbiji bio "smatran za neprijatelja". On je kazao da je procedura Haškog tribunala "jedinstvena" jer je ona "dobra kombinacija običajnog i građanskog prava".

Profesor međunarodnog prava Milan Šahović složio se sa Rodriguesom da Haški tribunal ima "istorijsku misiju da uspostavi presedan u međunarodnom pravu spajanjem običajnog i građanskog prava".

Politika (Beograd) 14. jun 2002.:

Beogradski skup o saradnji sa Haškim tribunalom

Istraga još dve godine

Goran Svilanović: Neminovna suočavanja sa zločinima. - *Grejem Bluit:* Osumnjičeno još ličnosti visokog ranga

Saradnju sa Hagom ministar spoljnih poslova Goran Svilanović ocenio je juče na skupu "Haški tribunal i Jugoslavija - izazovi saradnje" u Centru "Sava", kao suštinsku u procesu suočavanja sa istinom. Govoreći na okruglom stolu kome uz naše stručnjake prisustvuje i Grejem Bluit, zamenik glavnog tužioca haškog tribunala, i Almiro Rodrigues, bivši sudija u Hagu, a sada savetnik portugalskog ministra za pravosuđe, Svilanović je upozorio da "ovu zemlju nećemo uspeti da promenimo, niti će ona postati punopravan član međunarodne zajednice ukoliko se ne utvrdi odgovornost svakog pojedinca i ne otkriju počinioci zločina".

Posebnu pažnju privuklo je izlaganje Grejema Bluita, zemenika Karle del Ponte, koji je ocenio da je saradnja u poslednje vreme značajno napredovala, ali da je član po kome je utvrđeno da će Jugoslavija sarađivati sa Hagom samo ukoliko su optužnice podignute pre donošenja ovog zakona, za tribunal neprihvatljiv. Bluit je izneo očekivanja da se pokrene kampanja da se ovaj član ukine. On je kao ohrabrujuće prokomentarisao izlaganje jugoslovenskog ministra spoljnih poslova.

Na skupu, koji je organizovao Forum za međunarodne odnose pri Evropskom pokretu Srbije, Bluit je izložio i strategiju tužilaštva u narednim godinama. Do 2004. tužilaštvo treba da istraži još stotinak

osumljičenih za ratne zločine, što znači da posle toga neće biti novih optužbi od strane suda u Hagu. Od tih stotina, najviše njih je iz Bosne, kako tvrdi zamenik glavnog tužioca, a uskoro kad se osposobe sudovi, mnogi predmeti bi mogli i da se proslede tamošnjim organima pravosuđa. Oni bi prethodno morali da se zaštite od etničke pristrasnosti i da obezbede zaštitu svedoka.

Danas (Beograd) 14. jun 2002.:

"Haški tribunal i Jugoslavija - izazovi saradnje"

Svilanović: Nepromenjena svest naših građana

Beograd - Haški tribunal planira da do kraja 2004. godine završi sve istrage, što znači da nakon toga neće biti novih optužnica. Naravno, neophodna je potpuna saradnja zemalja bivše Jugoslavije kako se ne bi produžavao taj rok. Saradnja, pored izručenja, podrazumeva i dostavljanje dokaza i omogućavanje pristupa određenim dokumentima. Što se Srbije tiče, postoji napredak u tom pogledu, s obzirom na to da su uldedila izručenja i ubeđivanje vlasti da se optuženi dobrovoljno predaju. Međutim, ono što nas brine je član 39. Zakona o saradnji SRJ sa Tribunalom u Hagu prema kome neće biti moguće podizanje optužnica nakon donošenja tog zakona. To je nešto što može predstavljati ozbiljnu pretnju daljoj saradnji i ja bih voleo da vidim kampanju za njegovo brisanje - rekao je juče Grejem Bluit, zamenik glavnog tužioca Haškog tribunala, na okruglom stolu "Haški tribunal i Jugoslavija - izazovi saradnje", koji je održan u Centru Sava u organizaciji Evropskog pokreta i Foruma za međunarodne odnose.

Ovaj skup otvorio je jugoslovenski ministar inostranih poslova Goran Svilanović koji je, između ostalog, rekao da je saradnja SRJ sa Međunarodnim sudom za ratne zločine neophodna, kao i da se svest o tome u ovdašnjoj javnosti nije promenila. Sa Svilanovićevom ocenom nije se složio Momčilo Grubač.

Nemoguće suđenje u SRJ

Nemoguće je u ovom trenutku organizovati suđenje u našoj zemlji iz prostog razloga što se danas u Beograd ne može dovesti svedok sa Kosova. Dakle, to znači da je neophodno najpre stvoriti određene uslove. Treba obezbediti zaštitu svedoka, nepristrasnost sudstva - konstatovala je Nataša Kandić, direktor Fonda za humanitarno pravo.

- Meni se čini da se odnos prema Tribunalu u Hagu naglo i bitno promenio, jer pre samo godinu dana on je predstavljao tabu temu o kojoj nisu želeli da govore ni najslobodoumniji intelektualci - izjavio je na skupu Momčilo Grubač, bivši savezni ministar pravde, danas v.d. predsednika Saveznog ustavnog suda. "Međutim, ono što nije bilo jasno kada je Hag u pitanju je njegova nadležnost u pogledu količine predmeta koji će biti procesuirani. Danas već izgleda da je cilj da tamo odgovaraju samo najvažniji, a da se deo suđenja procesuirira pred domaćim sudovima. Ipak, jedan od ozbiljnijih propusta koji postoji je što nije regulisano pravo na obeštećenje neosnovano pritvorenih lica i to izaziva mnoge prigovore", objasnio je profesor Grubač.

Odgovarajući na ovo pitanje, Matijas Helman, koordinator beogradske kancelarije Haškog tribunala, izjavio je da bi za obeštećenje neopravdano pritvorenih bilo neophodno promeniti važeći Statut

Međunarodnog suda, što prevazilazi nadležnost samog Suda. "Tako nešto može da učini samo organ koji je osnovao Sud", dodao je Helman.

Na jučerašnjem skupu čuo se niz objašnjenja koji su imali za cilj da učesnicima, ali i javnosti predoče sve što karakteriše Haški tribunal. Tako je Grejem Bluit pravio razliku između samog Suda i Tužilaštva, objasnivši da su Veća i Sekretarijati smešteni u istu zgradu sa Tužilaštvom iz finansijskih, ali i bezbednosnih razloga. On je takođe rekao da u procesu protiv bivšeg jugoslovenskog predsednika Slobodana Miloševića postoji veliki broj svedoka koji bi imali štošta da kažu, ali se ne usuđuju, kao i da je namali broj onih koji su odustali uz obrazloženje da nisu dobili odgovarajuće mere zaštite.